วารสารปัญญาภาวนา I ISSN: 3507-0468 (Online)
Journal of Wisdom Development
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2569)
Vol.3 No.2 (May-August 2026)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

พัฒนพงษ์ จันทรโณทัย[1*] และ สุพรรณี นารถภักดี[2]

[1-2] สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, blakfluk@gmail.com

ข้อมูลบทความ

บทความวิจัย

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา

วันที่รับบทความ:
29 มกราคม 2569
วันที่แก้ไข:
29 สิงหาคม 2569
วันที่ตอบรับตีพิมพ์:
30 สิงหาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบจากการวิจัยคือ การพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข และด้านการส่งต่อ มีผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ควรมีการอบรมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนาบทบาทของครูเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

วารสารปัญญาภาวนา I ISSN: 3507-0468 (Online)
Journal of Wisdom Development
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2569)
Vol.3 No.2 (May-August 2026)

The Operation of Student Care and Support System of School Administrators under Dindaeng District Office Bangkok

Patthanapong Jantaranothai[1*] and Supunnee Nardpakdee[2]
[1-2] Department of Educational Administration Krirk University
* Corresponding author's e-mail, blakfluk@gmail.com

ARTICLE INFO

Research article

Keywords: Student Care and Support System; School Administrator

Received: 29 January 2026
Revised: 29 August 2026
Accepted: 30 August 2026

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the operation of the student care and support system of school administrators under Dindaeng District Office, Bangkok; and 2) compare the operation of the student care and support system of school administrators under Dindaeng District Office, Bangkok, classified by educational attainment and teaching experience. The data collection instrument was a questionnaire. Statistical analysis was performed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research results were as follows: 1) the operation of the student care and support system of school administrators under Dindaeng District Office, Bangkok, was overall rated at a high level; and 2) the comparison of the operation of the student care and support system classified by educational attainment and teaching experience showed no statistically significant differences overall. Based on these findings, it is recommended that school administrators continuously and sustainably support teacher development and resource allocation across all five key aspects of the student care and support system, including: 1) individual student data collection, 2) student screening, 3) student promotion and development, 4) prevention and problem-solving, and 5) student referral.

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้โดย พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีผลบังคับใช้ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 ส่งผลให้กรอบระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เริ่มต้น ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570 ซึ่งเป็นระยะ 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ

“ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน” เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น ทั้งนี้ โดยอาศัยการผนึกพลังการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใกล้ชิด เข้าถึงและเข้าใจนักเรียนมากที่สุด พวกหนึ่งคือเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง และถ้านักเรียนได้รับการปลูกฝังให้มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ๆ ได้รับ การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านจิตวิทยาให้คำปรึกษาเบื้องต้น จะเป็นพลังสำคัญในการช่วยป้องกันลดความเสี่ยงและแก้ปัญหาที่นักเรียนเผชิญอยู่ได้มาก และสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้ การยอมรับ และคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นหลัก ให้นักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ นั่นคือ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี เก่ง และมีความสุข” นอกจากนี้ ครูต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียนให้เหมาะสม ซึ่งนักเรียน จะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการสร้างความปลอดภัยให้กับ นักเรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ โดยต้องจัดให้เหมาะสมกับ บริบทของสถานศึกษา

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่เยาวชนของประเทศ การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 และเปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปัญหาคือในสำนักงานเขตดินแดง ประกอบด้วย 3 โรงเรียน คือโรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกูล) โรงเรียนวิชูทิศ และโรงเรียนวิชากร ตามลำดับ จากสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พอสรุปได้ดังนี้ ประการที่ 1 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลคะแนนเฉลี่ยจากการตทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) 5 ปีย้อนหลัง 2562-2566 ต่ำกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง ประการที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดการศึกษา (SWOT Analysis) เช่น ด้านครู มีภาระงานนอกเหนือจากการสอนและขาดแรงจูงใจในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การเลื่อนวิทยฐานะ การลาออกและกลับภูมิลำเนา ประการที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับมัธยมศึกษายังไม่พอเพียงต่อการรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาเข้าศึกษาต่อ ผู้ปกครอง บิดา-มารดา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการดูแลบุตรหลานมักจะนิยมส่งบุตรหลานเข้ามาอยู่รวมกัน มีทั้งเด็กที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ทำงานในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างในชุมชนและต่างจังหวัด งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยให้นโยบายกับครูในโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานถือปฏิบัติและนำไปใช้ในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข และการส่งต่อ เนื่องจากเป็นขอบข่ายที่ครอบคลุมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 (ข้อมูลฝ่ายทะเบียน, 2566)

ด้วยปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองนักเรียนรู้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพมีประสิทธิผล นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือตรงกับปัญหาอย่างทั่วถึงทุกคน ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และไม่เป็นภาระทางสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร

ระบบเป็นคำที่มีความหมายที่เป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรมในลักษณะที่เป็นรูปธรรม คือ ระบบเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยส่วนต่างที่มีความสัมพันธ์กัน พึ่งพาอาศัยกัน โดยมีส่วนหนึ่งทำหน้าที่ศูนย์กลางของระบบ หรือในเชิงความหมายของนาม หมายถึง วิธีการ การปฏิบัติงานที่มีรูปแบบและขั้นตอนที่มีลักษณะวงจร ระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์นั้น มีเพื่อให้โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการและกระบวนการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานสามารถตรวจสอบได้ส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 296 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan, (1970:608-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.94% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรอง 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข และ 5) การส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีตามที่กำหนดในกรอบแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

2. สร้างข้อคำถามในแต่ละตอน ดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Indix of item objective congruency (IOC) ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 จากนั้นจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสม นำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิแอลฟ่า (Alpha – Coeffcient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990-202-204) ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

2.7 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากคณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร และนัดรับแบบสอบถามคืน ภายใน 1-3 สัปดาห์

3.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว นำมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากแบบสอบถามที่แจกไป จำนวน 169 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 169 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำเสนอในรูปตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้คือ ค่าที (t-test) โดยนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 70.41 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.59 ประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่ตั้งแต่ 1-10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 รองลงมามากกว่า 11 ปีขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.56

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับ ของระดับความคิดเห็นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน (n=169)

ข้อที่	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.35	0.68	มาก	1
2.	ด้านการคัดกรอง	4.33	0.72	มาก	3
3.	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.34	0.71	มาก	2
4.	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข	4.35	0.71	มาก	1
5.	ด้านการส่งต่อ	4.33	0.71	มาก	3
รวม		**4.34**	**0.71**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และ

ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข มีค่าเฉลี่ย รองลงมา คือด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการคัดกรอง และด้านการส่งต่อ จำแนกตามรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีเวลาในการสนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักเรียน ครูมีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ การที่ครูมีความรู้ในการใช้แบบประเมินต่าง ๆ สำหรับเก็บข้อมูล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน ตามลำดับ

2.2 ด้านการคัดกรอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ตามลำดับ

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีทักษะความรู้ที่ดีในการคัดกรองและจำแนกกลุ่มนักเรียน การที่ครูมีทักษะความรู้และวิธีการที่ดีเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ครูได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการให้รายละเอียดข้อมูลของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน ตามลำดับ

2.4 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ การที่ครูนำข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมิน SDQ และ EQ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน ครูมีเวลาในการติดตามประเมินผลนักเรียนหลังจากให้การดูแลช่วยเหลือ โรงเรียนมีเงินทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจมีเพียงพอกับความต้องการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับ

2.5 ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีความรู้ทักษะในการจดบันทึกรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ การที่โรงเรียนประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนมีขั้นตอนการปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทำให้เกิดความสะดวก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการให้คำปรึกษา นิเทศติดตาม จากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ

3.การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สถิติที่ใช้ ค่าที (t-test)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน (n=169)

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.31	0.76	4.37	0.71	1.146	.245
2. ด้านการคัดกรอง	4.32	0.64	4.34	0.69	1.175	.242
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.33	0.74	4.35	0.68	0.908	.364
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข	4.34	0.74	4.42	0.67	0.083	.546
5. ด้านการส่งต่อ	4.32	0.73	4.31	0.72	0.081	.407
รวม	**4.32**	**0.72**	**4.36**	**0.69**	**0.679**	**.361**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน (n=169)

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ทำงาน				t	p
	ตั้งแต่ 1-10 ปี		มากกว่า 11 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.21	0.72	4.35	0.68	1.134	.242
2. ด้านการคัดกรอง	4.20	0.71	4.42	0.50	1.165	.234
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.34	0.69	4.35	0.68	0.213	.248
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข	4.22	0.68	4.36	0.65	0.912	.342
5. ด้านการส่งต่อ	4.33	0.68	4.35	0.68	0.108	.355
รวม	**4.26**	**0.70**	**4.37**	**0.64**	**0.706**	**.284**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการคัดกรอง และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันช่วยเหลือ เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมองเห็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และใช้วิสัยทัศน์ในการมองเห็นอนาคตที่อาจเกิดปัญหาในโรงเรียนและให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่หลักในการ ดำเนินงานคือครูที่ปรึกษาโดยประสานความร่วมมือกับครู บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นความสำเร็จ จะขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมคิดร่วมทำของทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องตระหนักและให้ความ สำคัญ ให้การสนับสนุนทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ ส่งเสริมทั้งด้านความรู้เทคนิควิธีการเพื่อให้ครูและ บุคลากร มีความรู้ความสามารถ เกิดความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมเกิดการยอมรับและมีความเชื่อมั่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมิตร เหพูลอย นุชนรา รัตนศิระประภา และ ขัตติยา ด้วงสำราญ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง ผลการวิจัย พบว่า 1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อ 2. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ควรมีการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ 2) ควรจัดทำระบบการคัดกรองและแบบประเมินต่าง ๆ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ 3) ควรมีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยมีการบูรณาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายอย่างเหมาะสม ทั้งกิจกรรมในรูปแบบ On-line และรูปแบบ on-site 4) ควรมีการสร้างระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้กับนักเรียน โดยให้การช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน และ 5) ควรมีแบบแผนงานและขั้นตอนในส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถดำเนินการส่งได้อย่างถูกต้อง

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีเวลาในการสนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักเรียน ครูมีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ การที่ครูมีความรู้ในการใช้แบบประเมินต่าง ๆ สำหรับเก็บข้อมูล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความสะดวกในการติดต่อ

ประสานงานระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีเวลาในการสนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักเรียน และได้มีการประชุม ชี้แจง แจ้งแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับครูมีเวลาในการสนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามการแก้ปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นกับการบริหารเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดอุดมรังสี

1.2 ด้านการคัดกรอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อทราบในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างถูกวิธี อีกทั้งมีการคัดกรองนักเรียนอย่างถูกวิธี สอดคล้องกับผลการวิจัยของนูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีทักษะความรู้ที่ดีในการคัดกรองและจำแนกกลุ่มนักเรียน การที่ครูมีทักษะความรู้และวิธีการที่ดีเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ครูได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการให้รายละเอียดข้อมูลของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีทักษะความรู้ที่ดีในการคัดกรองและจำแนกกลุ่มนักเรียน มีการวางแผน ประชุมปรึกษาหารือกันเป็นประจำและต่อเนื่องในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎ์ณิชา พุทธิระ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น

1.4 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ การที่ครูนำข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมิน SDQ และ EQ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน ครูมีเวลาในการติดตามประเมินผลนักเรียนหลังจากให้การดูแลช่วยเหลือ โรงเรียนมีเงินทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจมีเพียงพอกับความต้องการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดปฏิทิน

ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการที่ครูนำข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมิน SDQ และ EQ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน เพื่อวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีการประชุมครูเพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.5 ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ครูมีความรู้ทักษะในการจดบันทึกรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ การที่โรงเรียนประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนมีขั้นตอนการปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทำให้เกิดความสะดวก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการให้คำปรึกษา นิเทศติดตาม จากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้เน้นย้ำให้ครูประจำชั้นดำเนินการตามรูปแบบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ก่อนการส่งต่ออย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง และครูต้องมีความรู้ทักษะในการจดบันทึกรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎิ์ณิชา พุทธิระ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น

1.6 การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 ตัวแปรไม่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร อาจมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพศ อายุ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องกำกับ ติดตามและประสานงานกับครูอยู่เป็นประจำ พร้อมทั้งให้กำลังใจครูตามความเหมาะสม

2. ด้านการคัดกรอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ดังนั้นผู้บริหารต้องมีระบบการกำกับ ติดตามและประเมินเครื่องมือของการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน ดังนั้นผู้บริหารต้องกำกับติดตามการทำงานของครูในโรงเรียนเป็นประจำและอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องมอบหมายให้ครูมีการประชุมปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อทราบปัญหาอย่างแท้จริง

5. ด้านการส่งต่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการให้คำปรึกษา นิเทศ ติดตาม จากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องกำกับ ติดตาม และมีการประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องการส่งต่อนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยอาจใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

3. ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไป โดยใช้ตัวแปรอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 โมเดลสรุปผลการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร รับองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 ตัวแปรไม่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร อาจมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพศ อายุ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎิ์ณิชา พุทธิระ. (2564). *การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น.* สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

ข้อมูลฝ่ายทะเบียน. (2566). *สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระดับการปฏิบัติของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร.* (เอกสารอัดสำเนา).

ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เฉลิมพงษ์ สุขมพนารักษ์. (2561). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3.* การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่10). บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สุมิตร เหพูลอย, นุชนรา รัตนศิระประภา และ ขัตติยา ด้วงสำราญ. (2566). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง. *วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์, 7*(2), 503-512.